

1 kg
ULL

Foto: Henrik Hansson

Ett får producerar i snitt 1 kilo ull per klippning. 2016–2020 producerades i Sverige cirka 1 000 ton ull om året. 2016 användes 27 procent av ullen och 2020 användes 46 procent, resten kastades, brändes eller grävdes ner. Ullfibrerna kan användas till att tillverka kläder, accessoarer och hantverksföremål men även isolering, täckmaterial och pellets.

Testpiloten arrangeras inom ramen för projektet Hållbart strukturbygge för KKN (kulturella och kreativa näringar) – en av Coronapandemins hårdast drabbade branscher där arbetet handlar om att stärka slöjdföretag och textila näringar.

Projektet pågår mellan 2021–2023 och ägs av Region Dalarna med stöd från Europeiska Utvecklingsfonden.

Samverkanspartner är Borlänge kommun, Leksands kommun, Sätergläntan Institutet för Slöjd och Hantverk och Hemslöjdens hus.

Piloten arrangeras även i samarbete med Dalarnas Hemslojdsförbund och Dalarnas fåravelsförening.

Bli andelsägare av lokalt producerad ull från fårgårdar i Dalarna!

I en pilot undersöker vi en ny affärsmodell där vi för samman fiberproducent och konsument/hantverkare. Fårägaren får på förhand veta hur många andelar ull som redan är sålda och ersätts skäligt. Konsument/hantverkare köper ull/garn av hög och unik kvalitet som bidrar till tryggare led och en ökad motivation att ta vara på denna textila resurs.

Vad får du?

En andel:

Nivå 1 – ca 1 kg rensad och klassad ullfäll: 340 kr + frakt

Nivå 2 – 650 gr garn. Ullen är klassificerad, tvättad och spunnen på Wålstedts spinneri: 1350 kr + frakt (6,5 härvor á 208 kr + frakt)

Varför och vad bidrar detta till?

- Lokalt producerad ull
- Kortare fraktvägar
- Skäligt betalt i alla led
- Risken fördelas ut på både producent och konsument
- Gemensamt bygge av infrastruktur, kunskap och nätverk
- Levande landsbygd
- En unik ullblandning för regionen

Vi gör det tillsammans

Affärsmodellen har inspirerats av andelsjordbruket där riskerna i produktionskedjan fördelas ut mellan producent och konsument. Det är ett sätt att skapa intresse för lokalt producerade textila produkter utan att en fårägare behöver ha kunskap om hela kedjan för att kunna sälja sin ull – i piloten gör vi det tillsammans! Idag är infrastrukturen för ullhantering skör och på sina håll helt obefintlig. I Dalarna har vi flera fårgårdar och många hantverkare, men endast ett spinneri och en professionell fårklippare.

KÖP DIN ANDEL PÅ www.hemslojdenidalarna.se/gora/1-kilo-ull/ mellan 22/3–31/5 2023

NIVÅ 1 En ullfäll som är klassificerad och grovt rensad.

NIVÅ 2 Ullen är klassificerad, tvättad och spunnen på Wålstedts spinneri.

För mer information kontakta:

Lina Sofia Lundin
lina.lundin@borlange.se

Hur går det till?

Det går till så att man som andelsägare(hantverkare/konsument) köper in sig på en eller flera andelar av en fårgårds ullproduktion. Vi genomför detta i samband med klippningen på hösten, som är en av de två klippningarna som ofta görs på en gård varje år, och höstullen har oftast lite finare kvalitet som passar bra att spinna. En klippning ger i snitt 1 kg ull som blir ungefär 650 gram spunnet garn då en del av vikten minskar när den rensas, tvättas och spinns, och som sedan räcker som material till att sticka en tröja i storlek S–L eller en barnpläd cirka 80 x 80 cm.

Kostnaden baseras på **att alla led fått skäligt betalt**. Fårgården har fått ett bra pris som täcker en professionell klippning samt ger en förtjänst för arbetet att ta vara på ullen (som idag ofta ses som ett avfall) och kostnader för att spinna följer spinneriets räknemodell.

I denna pilot ingår ull av olika kvalitéer från 6–8 olika gårdar runt om i Dalarna och som tillsammans skapar en unik ullblandning och upplaga av fina väv- och stick-garner. Under perioden 22 mars–31 maj går det att köpa andelar och ullen/garnerna levereras efter klippning/spinning under senhösten 2023. Vi kommer att hålla fårgårdarna/andelsägare uppdaterade under resans gång och önskar gärna er feedback hur ni upplevde att det fungerade samt att vi är nyfikna i vilka textila produkter sedan garnet bidragit till. Ni som deltar får gärna tagga processen i sociala under #1kiloull.

För dig som bara vill stötta utvecklingen av ullhanteringen i länet går det utmärkt att köpa en andel och ge bort ullen som delvis fördelas ut på de andra andelsägarna samt kommer användas till utbildning och detta väljer du som ett alternativ när du genomför köpet.

**KÖP DIN ANDEL PÅ www.hemslojdenidalarna.se/gora/1-kilo-ull/
mellan 22/3–31/5 2023**

Vad	Nivå 1 (Ullen insamlad, grovt rensad och klassificerad)	Nivå 2 (Ullen insamlad, sorterad, klassificerad, tvättad, spunnen)	Specifikation:
Köps från fårägaren kr/kg	150 kr	150 kr	Varav 60 kr fårklippning 90 kr förtjänst
Ullklassificering kr/fäll	40 kr	-	Cirka 1 kilo ull/andel
Ullklassificering, sortering, ulltvätt, spinning	-	1050 kr	35 procent av ullens vikt försvinner under tvätt och spinning. Cirka 650 gr ull/andel
Administrationsavgift	150 kr	150 kr	
Frakt 2 st	300 kr	300 kr	Från gård till spinneri Från spinneri till andelsägare
Totalt summa:	340 + 300 frakt = 640 kr	1350 + 300 frakt = 1650 kr	